

5.1 Učební osnovy: **Český jazyk a literatura**

Podle těchto učebních osnov se vyučuje ve třídách 1.N a 2.N šestiletého gymnázia od školního roku 2022/2023.

Podle těchto učebních osnov se dále vyučuje ve třídách 3.N, 4.N, 5.N a 6.N šestiletého gymnázia a ve třídách 1.V, 2.V, 3.V a 4.V vyššího gymnázia od školního roku 2024/2025.

Zpracování osnovy předmětu Český jazyk a literatura koordinovala PaedDr. Dagmar Havlíková.

Časová dotace:

Nižší gymnázium: 1.N 4 hodiny
2.N 5 hodin

Celková dotace: nižšího gymnázia je 9 hodin.

Vyšší gymnázium: 3.N 3 hodiny 1.V 3 hodiny
4.N 3 hodiny 2.V 3 hodiny
5.N 3 hodiny 3.V 3 hodiny
6.N 3 hodiny 4.V 3 hodiny

Celková dotace: vyššího gymnázia je 12 hodin.

Charakteristika předmětu:

Předmět Český jazyk a literatura na nižším gymnáziu je rozdělen na jazykovou, literární a slohovou výchovu. Ve všech složkách předmětu žák poznává bohatství mateřského jazyka a postupně se učí pracovat s náročnějšími texty.

V oblasti jazykové a slohové je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně a slohově vhodně přiměřeně věku, a to jak v projevech ústních, tak i písemných.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko výchovnou. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření zájmu, vkusu a názorů žáka. Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě, následné analýze a společné diskusi.

Předmět Český jazyk a literatura je na vyšším gymnáziu zastoupen jazykem a jazykovou komunikací a literární komunikací. V jazykové oblasti si studenti procvičují spisovnou podobu českého jazyka na základě získaných vědomostí a dovedností. Učitel vede žáka k jasnému odlišení různých variant národního jazyka a jejich vhodnému využití ve vlastním jazykovém projevu. V písemném projevu opakuje a procvičuje zásady pravopisu a řeší se žáky složitější případy. Učí je samostatně a efektivně využívat různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet). V rámci jazykové komunikace staví učitel na znalostech tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka. V písemném a mluveném projevu student umí volit vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci a k adresátovi. Dále je žák veden k samostatné tvůrčí práci – učí se správně kultivovaně psát, analyzovat texty, posoudit a hodnotit obsah textu. V mluveném projevu se učí ovládat zásady spisovné výslovnosti a jazykového projevu (síla a výška hlasu, tempo řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování).

V oblasti literární komunikace se naučí student pracovat s textem, rozeznat text umělecký od neuměleckého, dokáže zhodnotit jeho funkci a účinek na čtenáře. Student umí postihnout smysl textu a důsledky různých interpretací téhož textu, dokáže je porovnat a zhodnotit. Je rovněž soustavně veden k samostatné interpretaci dramatického, filmového a televizního zpracování literárních děl. Při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech. Základem, a tudíž nedílnou součástí a oporou všech těchto snah je mu důkladná znalost teorie a dějin literatury české a světové, ale i schopnost vysvětlit specifickou vývoje české literatury a vyložení jejího postavení v kontextu literatury světové. Samozřejmostí je pak pro něj tvořivé využití, třídění a vyhodnocení informací z

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů. Učitel vede talentované studenty k rozvíjení jejich interpretačních schopností (recitační soutěže), literárně-dramatických dovedností (dramatický kroužek a různá samostatná vystoupení) a je jim oporou v jejich vlastních tvůrčích schopnostech a dovednostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Všichni vyučující předmětu Český jazyk a literatura využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána AVT, skupinová práce, internet, výuka dále probíhá v knihovně, v multimediální učebně či v respiriu školy. Studenti jsou vedeni k návštěvě kulturních zařízení (divadla, kina, výstavy, výchovné koncerty, různé besedy aj.).

V hodinách českého jazyka a literatury učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Student si plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost, samostatně vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení a tvůrčích činnostech. Je schopen kriticky přistupovat ke zdrojům informací, tvořivě je zpracovávat a využívat při svém studiu a praxi. Je současně otevřen kritice ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci. V rámci jazyka a jazykové komunikace si uvědomuje důležitost bezchybného písemného projevu pro celý další život, ale i důležitost souvislého, správně sestaveného a kultivovaného mluveného projevu. Chápe důležitost mateřského jazyka v historii i současnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Student se učí pracovat s literárním textem, stanoví různé varianty řešení a ověřuje je. Pro své tvrzení shromažďuje důkazy a formuluje závěry. Při řešení problémů uplatňuje dříve získané vědomosti z literární teorie a historie, z jazyka a jazykové komunikace.

Kompetence komunikativní:

Student je schopen se vyjadřovat v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně obsahu a účelu sdělení. Je zvyklý využívat moderní informační technologie. Prezentuje vhodně svou práci, dokáže pracovat s odbornou terminologií. Je citlivý k míře zkušeností a znalostí svých spolužáků či posluchačů. Je schopen porozumět různým typům sdělení, umí je správně interpretovat a věcně argumentovat, učí se naslouchat druhým a respektovat jejich názory.

Kompetence sociální a personální:

Student spolupracuje při dosahování společných cílů, učí se hodnotit práci svých spolužáků, pracuje v týmu, přispívá k vytváření a udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých.

Kompetence občanská:

Student si neustále rozšiřuje svůj kulturní obzor (například formou literárně-historické exkurze do Prahy, dalších exkurzí, formou návštěv výstav, divadelních představení, koncertů a kulturních pořadů vůbec). Současně také sleduje kulturní dění v regionu, je obeznámen s významnými osobnostmi regionu. Sleduje knižní novinky, posuzuje události a vývoj veřejného života.

Kompetence k podnikavosti:

5.1 Učební osnovy: **Český jazyk a literatura**

Student rozvíjí svou odbornost, usiluje o dosažení svých cílů. Cílevědomě a zodpovědně se tudíž s ohledem na své předpoklady a možnosti rozhoduje o svém dalším profesním zaměření. Uplatňuje přitom svou vlastní iniciativu a tvořivost, účastní se různých soutěží, olympiád aj.

Kompetence digitální:

Žák samostatně a kriticky posuzuje spolehlivost informačních zdrojů a informací při přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí. Rozvíjí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a volí vhodné jazykové a technologické prostředky; rovněž prakticky využívá nové technologie a aplikace podle aktuální vzdělávací a komunikační potřeby. Žák při práci s informačními zdroji dodržuje autorská práva, je si vědom ochrany osobních údajů, dbá na vlastní bezpečnost a dodržování licencí duševního vlastnictví.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Nižší gymnázium:

Výchova demokratického občana:

P 01 – Občanská společnost a škola

Osobnostní a sociální výchova:

P 11 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

P 12 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

P 13 – Sociální komunikace

P 15 – Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

P 24 – Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova

P 32 – Psychosociální aspekty interkulturality

P 33 – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Mediální výchova:

P 51 – Média a mediální produkce

P 54 – Účinky mediální produkce a vliv médií

Vyšší gymnázium:

Osobnostní a sociální výchova:

P 11 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

P 12 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

P 13 – Sociální komunikace

P 14 – Morálka všedního dne

P 15 – Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

P 24 – Žijeme v Evropě

5.1 Učební osnovy: *Český jazyk a literatura*

Multikulturní výchova:

P 31 – Základní problémy sociokulturních rozdílů

P 32 – Psychosociální aspekty interkulturality

Mediální výchova:

P 54 – Účinky mediální produkce a vliv médií

P 55 – Role médií v moderních dějinách

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY	PT DRUH
1. roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Procvičuje různé způsoby tvoření slov - Má přehled o slovanských jazycích - Posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek - Shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence 	<p>1N1 Obecné poučení o jazyku a řeči Útvary českého jazyka, jazyková kultura</p> <p>Obohacování slovní zásoby Tvoření slov Slovanské jazyky Práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími příručkami</p> <p>Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím</p>	<p>Sociální komunikace</p> <p>Účinky mediální produkce a vliv médií Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Digitální kompetence</p>	<p>P 13</p> <p>P 54 P 11 P 24 P 12</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami pro určení významu slova - Rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími - Zvládá pravopis nejpoužívanějších slov cizího původu - Využívá slov cizího původu v jazykových projevech - Poznává a určuje slovní druhy; skloňuje 	<p>Tvarosloví Slova přejatá, výslovnost a pravopis slov cizích a přejatých Procvičování pravopisu slov cizího původu Práce se slovníky</p> <p>Mluvní cvičení</p> <p>Podstatná jména Skloňování jmen obecných, přejatých a cizích vlastních jmen</p> <p>Přídavná jména Zájmena Slovesa</p>	<p>Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>Přesahy: HV – dýchání a frázování, intonace hlasu, kultivace projevu</p>	<p>P 54</p> <p>P 15</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>podstatná a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Běžně pracuje s jmennými kategoriemi v jazykovém projevu mluveném i psaném - Rozpozná vhodné tvary pro jednotlivé komunikační styly - Určuje mluvnické kategorie přídav. jmen a sloves - Píše bez chyb koncovky jmen a sloves - Používá slovesné tvary vidu dokonavého i nedokonavého - Tvoří vidové dvojice - Využívá různých slovesných tvarů 			
1.roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem - Používá a určuje věty jednočlenné - Aplikuje větu dvoječlennou v běžném mluveném projevu - Rozezná větu jednoduchou a souvětí - Upevňuje vědomosti o základních a rozvíjejících větných členech - Tvoří věty s podmětem vyjádřeným různými slovními druhy - Samostatně vytváří věty s několikanásobnými větnými členy - Rozlišuje věty hlavní od vedlejších - Tvoří souvětí souřadná a podřadná - Spojuje věty spojovacími výrazy - Procvičuje interpunkci v jednoduchých souvětích 	<p>1N2 Skladba Stavba věty, věta jednočlenná, dvoječlenná, jednoduchá</p> <p>Základní větné členy, rozvíjející větné členy a několikanásobné větné členy</p> <p>Souvětí Určování vět hlavních a vedlejších Spojování vět spojovacími výrazy</p>	Spolupráce a soutěž	P 15
	<ul style="list-style-type: none"> - Uceleně reprodukuje přečtený text, 	<p>1N3 Literatura – starší literatura a literatura 19. století</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - Má pozitivní vztah k literatuře - Chápe význam náboženství v nejstarších dobách - Vybírá si hodnotnou četbu - Pracuje s jazykem literárního díla - Formuluje názory na diskutované problémy - 	<p>Bible Antika</p> <p>Starší česká lyrika, epika, drama Ukázky národní a svět. lit. tvorby (např. starodomska legenda – překlad z romštiny a díla spisovatelů Olbracht, Hrubín, Komenský, Cervantes, Molière, Krylov)</p> <p>Výběr autorů</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Žijeme v Evropě</p> <p>Spolupráce a soutěž</p> <p>Přesahy: D, ZSV – Bible Antika</p>	<p>P 12 P 24 P 32 P 33 P 15</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>1N4 Literatura přelomu 19. a 20. stol Výběr autorů</p>	<p>Spolupráce a soutěž Žijeme v Evropě Média a mediální produkce</p>	<p>P 15 P 24 P 51</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - Má pozitivní vztah k literatuře - Chápe postoj spisovatelů stojících na straně těch nejhudších - Rozumí významu a smyslu literárního textu - Chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních postojů a hodnot - Odsuzuje válečné běsnění 		<p>Přesahy: D – sociální revoluce, válka a její odraz ve vědomí lidí</p>	
<p>1.roč. nižší G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojí si základní zásady zpracování textů - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Rozlišuje subjektivní a objektivní 	<p>1N5 Sloh Slohové útvary, postupy, využití Písmo – zápis znaků z klávesnice, diakritika, základní formátování – velikost, tučné, kurzíva, podtržení, indexy, uvozovky, závorky Odstavce – zarovnání, odrážky, číslování, mezery před/za, odsazení Formát stránky – okraje, záhlaví, zápatí Typografie: formát písma a odstavce, interpunkce,</p>	<p>Sociální komunikace</p> <p>Občanská společnost a škola Spolupráce a soutěž</p>	<p>P 13</p> <p>P 01 P 15</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - Vnímá výstavbu souvislého textu a 	<p>mezery, čísla, datum, jednotky a %, uvozovky, závorky, indexy, zkratky, tituly Styly – osnova, číslování kapitol</p> <p>Charakteristika</p> <p>Popis Popis předmětu, uměleckého díla, pracovního postupu Líčení</p> <p>Výklad</p> <p>Výtah Výtah z učební látky jiného předmětu</p> <p>Úvaha</p> <p>Shrnutí o slohu, různé slohové útvary v literárních ukázkách</p>	<p>Digitální kompetence</p> <p>Přesahy: IVT – zásady pro zpracování textu v textovém editoru</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>P 11</p>
--	---	---	---	-------------

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> různé způsoby jeho členění - Převádí text z nespisovné podoby jazyka do spisovné - Rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou - Používá vhodných jazykových prostředků pro charakteristiku - Pracuje s různými druhy popisů (předmětu, uměleckého díla, pracovního postupu) - Odlišuje prvky líčení a popisu - Používá vhodné výrazy k vyjádření svých citů, pocitů a nálad - Vybírá vhodné jazykové prostředky při výkladu - Používá vhodné jazykové prostředky při vypracování výtahu z učebnic jiného předmětu - Formuluje základní myšlenky textu - Vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu - Zpracovává úvahy na vhodné téma - Uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje - Rozliší subjektivní a objektivní sdělení - Orientuje se v různých slohových útvarech - Posoudí informační zdroje k danému tématu - Vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil; zpracuje výkladový referát pro spolužáky 	<p>Tvorba referátu/výkladu na dané téma Prezentace referátu/výkladu před spolužáky, vyučujícím</p>	<p>Digitální kompetence Přesahy: Různé předměty - referáty</p>	
2.roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby 	<p>2N1 Obecné výklady o jazyce Řeč, jazyk, projev mluvený a psaný</p>	<p>Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>P 13 P 12</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny - Volí vhodné jazykové prostředky pro určitý komunikační záměr - Seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků - Má přehled o slovanských a světových jazycích - Zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele a přednese je ve třídě - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně 	<p>Slovanské jazyky Vývoj jazyka – neologismy, útvary českého jazyka, jazykověda, jazyková kultura</p> <p>Tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím</p>	<p>Digitální kompetence Přesahy: Různé předměty - referáty</p>	
2.roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova a hláskové skupiny - Správně klade přízvuk, melodii věty, tempo a tvoří pauzy v běžné komunikaci 	<p>2N2 Zvuková stránka jazyka Samohlásky a souhlásky, spodobna znělosti</p> <p>Slova neslabičná, přízvuk, větná melodie</p>	<p>Přesahy: HV – hlasová výchova, hlasová hygiena, tvorba hlasu, intonace</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Správně píše slova s předponami a předložkami - Ovládá pravopis vyjmenovaných slov - Procvičuje pravidla pravopisu 	<p>2N3 Pravopis Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

<ul style="list-style-type: none"> - V písemném projevu využívá zkratky 	<ul style="list-style-type: none"> - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami pro určení významu slova - Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - Tvoří nová slova odvozováním - Určuje věcné významy slov - Používá odbornou terminologii různých oborů - Hraje si se slovy, pracuje se slovy různých významů (synonyma, homonyma, antonyma) 	<p>2N4 Tvoření slov Stavba slova, odvozování, skládání, zkracování Tvaroslovný rozbor</p>	<p>Spolupráce a soutěž</p>	<p>P 15</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Určuje věcný význam slov 	<p>2N5 Slovní zásoba a význam slov Slovo a sousloví, rozvoj slovní zásoby, odborné názvosloví, význam slov, slova domácí, mezinárodní</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Samostatně pracuje s Pravidly českého 	<p>2N6 Ohebné slovní druhy Slovní druhy ohebné, podstatná jména obecná a vlastní Podstatná jména látková, hromadná a pomnožná Přídavná jména, druhy, vzory, stupňování Pomocné sloveso být</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami pro určení významu slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skloňuje podstatná jména obecná i vlastní - Poznává a určuje slovní druhy; skloňuje podstatná a přídavná jména; poznává osobní zájmena; časuje slovesa - Stupňuje přídavná jména - Používá správné tvary zájmen a číslovek - Vhodně užívá tvary slovesa být a dokáže je nahradit plnovýznamovými slovesy 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Správně užívá neohebné slovní druhy - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Užívá příslovečné spřežky - Používá různé slovní druhy vhodně jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí 	<p>2N7 Neohebné slovní druhy Slovní druhy neohebné</p> <p>Jiné slovní druhy v pozici částic</p>		
2.roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Určuje druhy vět podle postoje mluvčího - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem - Rozlišuje různé typy vět podle postoje mluvčího 	<p>2N8 Věty Věty podle postoje mluvčího Mluvnický zápor</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	P 12
		2N9 Větné členy		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Vyhledává zápor v textu - Hledá rozdíly ve stavbě věty a souvětí - Určuje větné členy - Rozlišuje druhy přísudku - Vyhledává příklady řízenosti, shody, přimykání - Dokáže rozlišit rozdíly mezi větou jednočlennou a dvojčlennou 	<p>Skladební dvojice Slovesa sponová, modální a fázová Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Shoda, řízenost, přimykání</p> <p>Věta jednočlenná, dvojčlenná</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže rozlišit přívlastek těsný a volný, postupně rozvíjející a několikanásobný - Ovládá interpunkci u různých přívlastků - Odlišuje doplněk od příslovečného určení - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>2N10 Přívlastky, doplněk Přívlastek těsný a volný, postupně se rozvíjející a několikanásobný</p> <p>Doplněk</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - Rozezná věty hlavní a vedlejší - Určuje druhy vedlejších vět - Vyhledává věty řídicí a závislé - Určuje poměry mezi větami 	<p>2N11 Souvětí Souvětí souřadné a podřadné Věty hlavní a vedlejší Druhy vět vedlejších</p> <p>Poměry mezi větami v souvětí</p>	<p>Spolupráce a soutěž</p>	<p>P 15</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Odlišuje přímou řeč v písemném projevu - Určuje samostatný a osamostatnělý větný člen - Ovládá pravidla pořádku slov v české větě 	<p>2N12 Přímá řeč, samostatný větný člen Řeč přímá a nepřímá</p> <p>Vsuvka</p> <p>Samostatný větný člen, osamostatnělý vět. člen</p> <p>Pořádek slov</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Člení text do odstavců dle osnovy - Popisuje složitější pracovní postupy a umělecká díla - Používá vhodnou slovní zásobu - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - Osvojí si základní zásady zpracování textů - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<p>2N13 Sloh Písmo – zápis znaků z klávesnice, diakritika, základní formátování – velikost, tučné, kurzíva, podtržení, indexy, uvozovky, závorky Odstavce – zarovnání, odrážky, číslování, mezery před/za, odsazení Formát stránky – okraje, záhlaví, zápatí Typografie: formát písma a odstavce, interpunkce, mezery, čísla, datum, jednotky a %, uvozovky, závorky, indexy, zkratky, tituly Styly – osnova, číslování kapitol</p> <p>2N13 Popis</p> <p>Jednotlivé druhy popisu Práce se slovy, nahrazování synonymy</p>	<p>Digitální kompetence Přesahy: IVT – zásady pro zpracování textu v textovém editoru</p> <p>Sociální komunikace</p>	<p>P 13</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, data, informace a digitální obsah a k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty - Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky 	<p>Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu, autorské právo, citace, zdroje</p>	<p>Digitální kompetence Přesahy: Občanská výchova</p>	
<p>2.roč. nižší G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní - Vystihne povahu člověka, jeho schopnosti zájmy, zvláštnosti - Odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro 	<p>2N14 Charakteristika Subjektivně zbarvený popis</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovává osnovu výkladu a výklad Samotný - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Využívá základy studijního čtení – vyhledá 	<p>2N15 Výklad Jednoduchý výklad</p>	<p>Přesahy: D, Bi – referát, výklad</p>	

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje; sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi 	<p>Tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím</p>	<p>Digitální kompetence Přesahy: Různé předměty - referáty</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovává úvahu - Uplatňuje svoje zkušenosti, názory a postoje při tvorbě úvahy - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text 	<p>2N16 Úvaha Jednoduchá úvaha</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>přednese referát</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Vypravuje scény z filmu, her, literatury - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i 	<p>2N17 Vypravování Samostatný projev</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamuje se s fejetony na aktuální téma - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i 	<p>2N18 Fejeton Ukázky fejetonů v tvorbě literárních umělců</p>	<p>Sociální komunikace Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>P 13 P 11</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Připravuje krátký proslov - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i 	<p>2N19 Proslov Krátký proslov</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Uspořádá diskusi na aktuální téma - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i 	<p>2N20 Diskuse Krátká diskuse</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čte plynule s porozuměním; reprodukuje text 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje monolog a dialog - Vede dialog se spolužákem na dané téma 	<p>2N21 Monolog, dialog Monolog, dialog</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledává různé styly z učebnic, beletrie novin, časopisů a procvičuje je - Pracuje tvořivě na základě osobních dispozic a zájmů - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<p>2N22 Funkční styly Hovorový, odborný, umělecký, administrativní a řečnický styl</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje s jazykem literárního díla - Všimá si použitých jazykových prostředků různých autorů - Chápe rozdíly mezi fantazií a skutečností - Reprodukuje hlavní myšlenku díla - Charakterizuje jednotlivé literární druhy 	<p>2N23 Vypravěčství Výběr autorů</p>	Sociální komunikace	P 13
2. roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - Zná významné autory české a světové literatury - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo 	<p>2N24 Literatura 20. století Výběr autorů</p>	<p>Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Přesahy: HV, VV – umění 20. stol</p>	P 24 P 12

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - Má pozitivní vztah k literatuře - Diskutuje o četbě - Zaujímá postoje ke konfliktním situacím vyplývajícím z jednání literárních postav 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Orientuje se ve struktuře písňového textu - Zná typické představitele písňových textů 20. století - Diskutuje o zhlédnutých divadelních představeních - Rozlišuje divadelní žánry - Zná typické představitele českého a světového dramatu 	<p>2N25 Divadlo</p> <p>Písňové texty</p>	<p>Přesahy: HV – Divadla malých forem</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznává základní rysy výrazného 	<p>2N26 Poezie</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - Rozlišuje různé druhy lyriky - Všimá si prvků kompozice – kontrastu, opakování, gradace - Rozlišuje básnické formy – píseň, sonet, pásmo 	<p>Verš, strofa, rým, rytmus Různé druhy lyriky</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - Vyhledává literární díla s vědeckofantastickou tematikou - Zná typické představitele literatury sci-fi - Rozlišuje literární fikci od skutečnosti - Rozumí významu a smyslu lit. textu 	<p>2N27 Vědeckofantastická literatura Vybraní autoři</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v epických žánrech - Vybírá si hodnotnou četbu - Přiřazuje literární text k literárnímu žánru 	<p>2N28 Epika Epické žánry</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Formuluje názory na diskutované problémy - Rozumí významu a smyslu literárního textu - Chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot 			
		Jazyk a jazyková komunikace		
1.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně využívá jejich prvků ve svém jazykovém projevu - Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - Dokáže rozdělit slovanské jazyky, zná jejich prazáklad - Orientuje se v indoevropských jazycích, jednotlivé jazyky přiřazuje do skupin 	1NV1 Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyk národní, spisovný a nespisovný Sociální diferenciacie češtiny Jazyková norma a kodifikace Vývojové tendence současné spisovné češtiny Slovanské jazyky Indoevropské jazyky Hláskový a tvarový vývoj češtiny	Sociální komunikace Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách	P 13 P 54 P 55
	<ul style="list-style-type: none"> - V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - Pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči 	1NV2 Zvuková stránka jazyka Zvuková stránka jazyka Zásady kultivovaného mluvního projevu Výška a síla hlasu, frázování Mimika a gestikulace	Sociální komunikace Přesahy: HV – hlasová výchova	P 13
	<ul style="list-style-type: none"> - V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy - Účinně využívá možností grafického členění textu - V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů -slovníky, 	1NV3 Grafická stránka jazyka Základní principy českého pravopisu Odchytky od základních principů českého pravopisu Vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka Praktická cvičení Práce se slovníky	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	P 11

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	encyklopedie, internet			
	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně si rozšiřuje slovní zásobu, je motivován k soustavnému osvojování si slov cizího původu - Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka 	1NV4 Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov Rozšiřování slovní zásoby, mluvní cvičení Vývojové tendence současné slovní zásoby	Sociální komunikace	P 13
1.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	1NV5 Slohová charakteristika výrazových prostředků Slohové rozvrstvení výrazových prostředků Běžná jazyková komunikace		
	<ul style="list-style-type: none"> - Je seznámen s činiteli a podmínkami ovlivňujícími úroveň projevu 	1NV6 Text a styl, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní Jazykové styly a slohotvorní činitelé		
	<ul style="list-style-type: none"> - Zná základní znaky mluvených a psaných projevů, dokáže rozlišit jejich specifické odlišnosti - Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - Uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu 	1NV7 Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost a psanost Styl projevů mluvených a psaných	Sociální komunikace Přesahy: HV – intonace a frázování mluveného projevu	P 13
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozezná jednotlivé funkční styly spisovného jazyka - Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou 	1NV8 Funkční styly a jejich realizace v textech Funkční styly spisovného jazyka Slohové útvary: vypravování, popis, charakteristika, stylizace krátkých informačních útvarů – inzerát, pozvánka, zpráva atd.	Média a mediální produkce	P 51
		Literární komunikace		
	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým 	1NV9 Základy literární vědy Literatura a její funkce Literární teorie: Literární druhy a žánry Struktura literárního díla – tematický, jazykový a kompoziční plán		
	<ul style="list-style-type: none"> - Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich hlavní představitele a charakterizuje 	1NV10 Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury Nejstarší literární památky Antické základy evropské kultury a vzdělanosti Středověká literatura	Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	P 24 P 12

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy - navrhuje prostřednictvím digitálních technologií vhodná řešení - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky 	<p>Počátky našeho písemnictví: písemnictví staroslověnské období zápasu dvou kultur krátké období vítězství latiny a pronikání češtiny vznik česky psané literatury</p> <p>Literatura předhusitská a husitská Renesance, humanismus Baroko Klasicismus, osvícenství a preromantismus Národní obrození – 1. fáze</p> <p>Využití digitálních zařízení – například aplikace pro tvorbu textu, prezentací, využití informačního systému pro komunikaci, sdílení a efektivní spolupráci Tvorba prezentace na dané téma v souladu s učivem Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím</p>	<p>Spolupráce a soutěž Média a mediální produkce</p> <p>Přesahy: D, HV, VV – jednotlivé etapy vývoje společnosti, podstatné znaky uměleckých slohů, dějinná charakteristika jednotlivých období</p> <p>Digitální kompetence Přesahy: Různé předměty - referáty</p>	<p>P 15 P 51</p>
<p>1.roč. vyšší G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby - Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	<p>INV11 Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Postihne smysl textu, zhodnotí jej - Objasní funkci textu a jeho účinek na čtenáře 	1NV12 Metody interpretace textu Čtenářské kompetence Popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu Význam a smysl textu	Žijeme v Evropě	P 24
	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří své soudy o přečtené literatuře, své zážitky 	1NV13 Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi Osobní záznamy, kritika, polemiky		
		Jazyk a jazyková komunikace		
2.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka 	2NV1 Tvarosloví Tvarosloví – obecná orientace Mluvnické kategorie jmen Vývojové tendence v tvaroslovném systému jmen současné spisovné češtiny Mluvnické kategorie sloves		
	<ul style="list-style-type: none"> - Ve svém projevu uplatňuje znalosti slovtvorných principů českého jazyka - Vnímá a uvědomuje si nutnost změn ve slovní zásobě s měnící se společností - Zná význam slov, rozumí významu slov přejatých - Stále si rozšiřuje slovní zásobu - V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky ve vztahu k sdělovacímu záměru - Vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu 	2NV2 Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov Slovní zásoba – jednotky slovní zásoby Slovníky Význam slova a jeho složky Významové vztahy mezi slovy Změny ve slovní zásobě Slovo v textu Tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním Slovtvorba v současné jazykové praxi Univerbizace a multiverbizace	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	P 12
2.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Zná pravopis slov přejatých - V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy 	2NV3 Grafická stránka jazyka Pravopis a výslovnost slov přejatých Procvičování českého pravopisu	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	P 11
	<ul style="list-style-type: none"> - Volí adekvátní komunikační strategie, přizpůsobí obsah textu dané situaci 	2NV4 Komunikační strategie Mluvní cvičení. Procvičování různých jazykových útvarů a slohových postupů	Morálka všedního dne Přesahy: HV – kultivovaný projev, dýchání, frázování, intonace	P 14
	<ul style="list-style-type: none"> - Na základě krátké přípravy dokáže stylizovat jednoduchý text - Zná rozdíly mezi mluveným a psaným 	2NV5 Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost a psanost Stylizace krátkých projevů mluvených i psaných		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	textem			
	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže zformulovat žádost, objednávku, plnou moc, životopis aj. - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií; - navrhuje různá řešení 	2NV6 Funkční styly a jejich realizace v textech Administrativní styl Slohové útvary administrativního stylu Odborný styl Slohové útvary uplatňované v odborné činnosti Tvorba vlastního strukturovaného životopisu v elektronické podobě	Spolupráce a soutěž Přesahy: Bi, D – Odborný styl Digitální kompetence Přesahy: Různé předměty, např. ZSV, Základy komunikace	P 15
	<ul style="list-style-type: none"> - Člení text do odstavců, bezpečně vystihuje základní myšlenky textu 	2NV7 Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby Členění textu (odstavec a další jednotky)		
	<ul style="list-style-type: none"> - Při tvorbě vlastního textu využívá základní principy rétoriky - Rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - Samostatně připraví a realizuje řečnické vystoupení 	2NV8 Rétorika Řečnické útvary, historie řečnictví Projev, proslov, přednáška Jazyk řečnických projevů Druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	Sociální komunikace Přesahy: D, ZSV - Antika	P 13
		Literární komunikace		
2.roč. vyšší	<ul style="list-style-type: none"> - Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury a významných uměleckých směrů a uvede jejich představitele - Výstižně charakterizuje přínos jednotlivých autorů pro vývoj literatury a literárního myšlení - Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a její význam - Tvořivě využívá informací z odborné 	2NV9 Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury Národní obrození – 2. a 3. fáze Romantismus v české a světové literatuře Realismus ve světové literatuře Počátky realismu v české literatuře Česká literatura 60. a 70. let 19. století – májovci Česká literatura 70. a 80. let 19. století – ruchovci a lumírovci Realismus v české próze a dramatu 80. a 90. let 19. století (historická próza, venkovská próza) Naturalismus v české próze Česká literární moderna	Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž Média a mediální produkce Přesahy: HV – NO – písně NO Romantismus	P 24 P 12 P 15 P 51

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	Moderní světová literatura Česká literární kritika		
2.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby - V rozboru literárního díla prokáže odborné znalosti o struktuře lit. textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	<p>2NV10 Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Rozbor poezie a prózy – příklady Rytmus, rým a zvukové prostředky poezie</p> <p>Monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč, typy kompozice, motiv, téma</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Při interpretaci literárního textu uplatňuje znalosti o struktuře literárního textu - Postihne smysl textu, zhodnotí text - Uplatňuje znalosti literárních žánrů a literárněvědných termínů - Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování lit. děl - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií; - navrhuje různá řešení - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky 	<p>2NV11 Metody interpretace textu Popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu Čtenářské kompetence</p> <p>Prezentace na dané téma v souladu s učivem s možností využití umělé inteligence Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím</p>	Žijeme v Evropě	P 24

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v literárním díle, vyjadřuje své vlastní názory o díle - Postihne smysl předmluvy a doslovu, autorského komentáře, recenze - Zhodnotí ilustraci - Identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - Vyhodnocuje a třídí informace z odborné literatury, internetu a tisku 	2NV11 Text a intertextovost Hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, autorský komentář, recenze, motto, citát)	Přesahy: VV - ilustrace	
2.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří své soudy o přečtené literatuře, své zážitky - Porovná své soudy s odbornými názory (kritika a recenze, polemiky) - Samostatně vyhledává a třídí informace o díle 	2NV12 Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi Osobní záznamy Kritika a recenze, polemiky	Sociální komunikace	P 13
		Jazyk a jazyková komunikace		
3.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích a o aktuálním členění výpovědi - Rozlišuje druhy vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky a k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího - Používá různé jazykové prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - Uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - Rozebere větu jednoduchou a souvětí - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; 	3NV1 Skladba Základní principy větné stavby Větné členy základní a rozvíjející Vztahy uvnitř věty Věta jako jednotka komunikace Druhy vět podle postoje mluvčího Aktuální členění výpovědi Zvuková stránka věty Souvětí Výstavba textu Vztahy mezi větami v textu Členění souvislého textu Komplexní jazykové rozbory Odchyly od pravidelné větné stavby Práce s chromebooky, kvízy, souhrnné opakování Didaktické testy v multimediální učebně	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž Digitální kompetence Přesahy: Informatika a výpočetní technika	P 12 P 15

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Stále si rozšiřuje slovní zásobu - Zná význam slov, rozumí významu slov přejatých - Vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - V písemném i mluveném projevu volí vhodné jazykové prostředky ve vztahu ke sdělovanému záměru - Ve svém projevu uplatňuje znalosti slovtvorných principů českého jazyka 	<p>3NV2 Slovní zásoba, sémantika a tvoření slov Rozšiřování slovní zásoby Slovo v textu, význam slov přejatých Mluvní cvičení</p>	<p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne</p>	<p>P 12 P 14</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy - Rozumí slovům přejatým, zná jejich pravopis 	<p>3NV3 Grafická stránka jazyka Procvičování českého pravopisu – průběžně Pravopis a výslovnost slov přejatých – průběžně</p>	<p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>P 11</p>
<p>3.roč. vyšší G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - Volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - Vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - Při tvorbě vlastního mluveného textu využívá základní principy rétoriky 	<p>3NV4 Komunikační strategie Mluvní cvičení Procvičování různých jazykových útvarů a slohových postupů Estetika jazykového projevu s využitím prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera</p>	<p>Sociální komunikace Přesahy: HV – Kultivovanost projevu Dýchání, frázování, artikulační cvičení</p>	<p>P 13</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Uvědomuje si rozdíly mezi mluveným a psaným projevem a mezi veřejným a neveřejným projevem - Na základě krátké přípravy stylizuje jednoduchý text 	<p>3NV5 Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvnosti a psanosti Rozdíly mezi mluveným a psaným projevem Veřejný a neveřejný projev – rozdíly Stylizace krátkých projevů mluvených a psaných</p>	<p>Sociální komunikace</p>	<p>P 13</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Je samostatný, komunikativní, pracuje se zdroji (internet, slovníky, další materiály) - Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - Rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<p>3NV6 Funkční styly a jejich realizace v textech Publicistický styl, publicistické útvary – kritika, reportáž, interview, fejeton O mluveném jazyce v rozhlase a televizi</p>	Role médií v moderních dějinách Uživatelé Přesahy: ZSV – publicistika a její vliv na čtenáře či diváka	P 55 P 53
3.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - Uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 	<p>3NV7 Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby Koherence textu (navazování, odkazování, tematická posloupnost) Členění textu a jeho signály Odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů (intertextovost)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Připraví dialog, uvědomí si vztah mezi otázkou a odpovědí - Nemanipuluje s respondentem, nenastíhuje mu svůj úhel pohledu - Rozlišuje řeč přímou, nepřímou, nevlastní přímou a polopřímou 	<p>3NV8 Monolog a dialog Výstavba dialogu, vztah otázka – odpověď Řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá</p>	Sociální komunikace	P 13
		Literární komunikace		
	<ul style="list-style-type: none"> - Vystihne podstatné rysy základních period vývoje literatury a významných uměleckých směrů a hlavních představitelů - Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci a účinek na čtenáře 	<p>3NV9 Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury Česká literatura přelomu 19. a 20. století – anarchističtí buřiči Umělecké směry počátku 20. století – vitalismus, civilismus, expresionismus, dadaismus, futurismus, kubismus, poetismus, surrealismus, existencialismus,</p>	Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž Média a mediální produkce Přesahy: VV – expresionismus, kubismus	P 24 P 12 P 15 P 51

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a její význam, vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - Pracuje s informacemi z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - Rozliší texty spadající do tzv. literatury vážné, středního proudu a svůj názor zdůvodní - Postihne smysl textu, vysvětlí důvody různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí - Výstižně charakterizuje přínos jednotlivých autorů pro vývoj literatury a literárního myšlení - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií; - navrhuje různá řešení - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky 	<p>proletářská literatura Moderní literatura ve Francii, Anglii a v Německu Pražská německá literatura Moderní světová literatura v Rakousku, Rusku, USA a Španělsku Česká poezie 1. pol. 20. stol. (Wolker, Hora, Hořejší, Seifert, Nezval, Halas, Závada, Holan, Hrubín) Poezie křesťansko – humanistické duchovní orientace Česká próza 1. pol. 20. stol. Obraz 1. svět. války (John, Hašek, Medek, Kopta, Langer, Kratochvíl) Demokratický proud (bří Čapkové, Poláček, Bass) Imaginativní próza – Vančura Katolicky orientovaná linie prózy (Deml, Durych, Čep) Společenská próza (Olbracht, Majerová, Nový, Pujmanová) Psychologická próza (Havlíček, Hostovský, Glazarová, Řezáč, Benešová) České drama 1. pol. 20. stol. – oficiální divadlo, neoficiální lid. divadlo Osvobozené divadlo, D 34-41, drama s protifašistickou tematikou Literatura v době okupace – poezie a próza (přehled) Prezentace na dané téma v souladu s učivem s možností využití umělé inteligence Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím Digitální fotografie – Po stopách J. Wolker</p>	<p>HV – expresionismus Osvobozené divadlo D 34-41</p> <p>Digitální kompetence Přesahy: VV</p>	
<p>3.roč. vyšší G</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší umělecký text od neuměleckého a nalezne jevy, které činí text uměleckým - Při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - Rozezná typy promluv a vyprávěcí 	<p>3NV10 Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Struktura literárního díla Literatura a její funkce Tematické prostředky výstavby literárního díla – typy kompozic, postavy, téma, motiv, rytmus, rým, zvukové prostředky poezie aj. Vyprávěcí způsoby – přímá a nepřímá řeč, monolog, dialog aj. Rozdíly mezi fikčním a reálným světem</p>		

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<p>způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu 			
	<ul style="list-style-type: none"> - Postihne smysl a význam textu - Vysvětlí a porovná různé interpretace téhož textu, odhalí eventuální dezinterpretace textu - Zhodnotí účinek textu na čtenáře - Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a svůj názor zdůvodní - Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 	<p>3NV11 Metody interpretace textu Význam a smysl textu Výklad a vlastní interpretace textu Čtenářské kompetence</p> <p>Působení textu na čtenáře Literatura umělecká a neumělecká</p> <p>Samostatná interpretace literárních děl</p> <p>Produktivní činnosti rozvíjející studentův individuální styl – např. mluvní cvičení, tvůrčí psaní na určité zadané téma, ale i možnosti práce s talentovanými jedinci</p>	Žijeme v Evropě	P 24
	<ul style="list-style-type: none"> - Vystihne smysl lit. díla a vyjádří své zážitky z přečtené literatury či zhlédnutého přepisu lit. díla ve filmovém ztvárnění 	<p>3NV12 Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi Osobní záznamy Kritika a polemiky, čtenářské besedy Záznamy zhlédnutých televizních a filmových přepisů děl Návštěvy divadelních představení, koncertů, příp. výstav a besedy o nich</p>	Přesahy: HV, VV – koncerty a výstavy	
4.roč vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Odlišuje různé variety národního jazyka - Ve svém projevu využívá různých variet národního jazyka v souladu s komunikační situací - Při analýze textů popíše základní rysy češtiny - Vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny i její současné vývojové tendence 	<p>4NV1 Obecné poučení o jazyku a řeči Obecné výklady o jazyce Jazyk a jazyková komunikace Jazyk a řeč Myšlení a jazyk Vývojové tendence českého jazyka Jazyková kultura Internacionalizace jazyka Přehled vývoje naší jazykovědy</p>	<p>Sociální komunikace</p> <p>Role médií v moderních dějinách Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	<p>P 13</p> <p>P 55 P 54</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje zásady pravopisu 	<p>4NV2 Grafická stránka jazyka Procvičování pravopisu</p>	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	P 11

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Řeší složitější případy s oporou příruček - Účinně využívá možností grafického členění textu 			
	<ul style="list-style-type: none"> - V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	4NV3 Slohová charakteristika výrazových prostředků Běžná jazyková komunikace Umělecký styl, jazykové prostředky	Sociální komunikace	P 13
	<ul style="list-style-type: none"> - Při tvorbě textu využívá základní principy rétoriky - Rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - Samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) - Samostatně zpracuje a přednese mluvený odborný referát - Realizuje (nejlépe v hodinách literatury) výklad nového učiva 	4NV4 Funkční styly a jejich realizace v textech Rétorika: Rečnické útvary, historie řečnictví Výstavba řečnického projevu Příprava a realizace řečnického vystoupení Odborný styl: Odborný popis, článek, pojednání, odborné projevy mluvené Mluvený odborný referát Výklad Umělecký styl, jazykové prostředky, kompozice	Média a mediální produkce Sociální komunikace Uživatelé Přesahy: D, ZSV - Antika Přesahy: HV, D, Bi – odborný styl	P 51 P 13 P 53
		Literární komunikace		
4.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Má přehled o světové literatuře 2. poloviny 20. století - Vystihne podstatné rysy jednotlivých period světové literatury 2. poloviny 20. století, definuje a charakterizuje typické znaky jednotlivých směrů a literárních skupin - Pracuje s informacemi z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a její význam a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - Má přehled o odrazu války na myšlení a vnímání člověka - Uvědomuje si strádání člověka v koncentračních táborech 	4NV5 Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury Světová literatura 2. poloviny 20. století Odraz války v literatuře ruské, německé, americké, anglické a francouzské Existencialismus Neorealismus Beatnici Rozhňevaní mladí muži Nový román Absurdní drama Magický realismus Literatura s prvky sci-fi Postmodernismus Další významní světoví spisovatelé současnosti Česká literatura 2. poloviny 20. století: Poezie v letech 1945 – 68 – literární skupiny Próza v letech 1945 – 68: Próza reagující na válku	Žijeme v Evropě Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Média a mediální produkce Spolupráce a soutěž	P 24 P 12 P 51 P 15

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> - Zaujímá jednoznačně záporné stanovisko vůči jakékoliv formě ponižování lidské důstojnosti - Uvědomuje si nebezpečí různých forem a projevů nesnášenlivosti a projevů intolerance ve společnosti - Výstižně charakterizuje přínos jednotlivých autorů pro vývoj literatury a literárního myšlení - Má přehled o jednotlivých etapách vývoje české literatury 2. poloviny 20. století, je poučen o oficiální, exilové a samizdatové literatuře 70. a 80. let - Systematicky utřídí a vyhodnocuje poznatky z dějin literatury a doplňuje je svými zkušenostmi z četby 	<p>Židovská tematika Budovatelský román Historický román Psychologická próza Drama v letech 1945 – 68 Poezie 70. a 80. let Próza 70. a 80. let Samizdatová a exilová literatura Drama 70. a 80. let Poezie a próza po r. 1989 Systematizace poznatků z dějin literatury</p>	<p>Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Přesahy: D, ZSV – židovská tematika, tematika koncentrač. táborů D – poválečné dějiny</p>	<p>P 31 P 32</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Analyzuje literární dílo z hlediska obsahu a formy - Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby - Uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních 	<p>4NV6 Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Analýza literárních děl</p> <p>Prezentace na dané téma v souladu s učivem s možností využití umělé inteligence Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím Digitální technologie – filmové ukázky</p>	<p>Sociální komunikace</p> <p>Digitální kompetence Přesahy: VV, Dějiny literatury a filmu</p>	<p>P 13</p>

5.1 Učební osnovy: Český jazyk a literatura

	<ul style="list-style-type: none"> technologí; - navrhuje různá řešení - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky - 			
4.roč. vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - Postihne smysl textu a jeho účinek na Čtenáře - Zhodnotí text 	4NV7 Metody interpretace textu Výklad a vlastní interpretace textu Čtenářské kompetence Význam a smysl textu	Žijeme v Evropě	P 24
	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří své soudy o přečtené literatuře, své zážitky - Doporučí ostatním další autorova díla a případné filmové či divadelní adaptace 	4NV8 Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi		